

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

C.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

feris caput Deiparae benignitate aseritur in libertatem filiorum Dei. Domus Nazareth; seu Natalis B. V. Turrell. l. 1. Laur. histor.

6. 1.

Fuit in Canariis, seu Fortunatis, Infulis mulier Virgini devota: quae à malo damone in fraudem inducta, unam aliquam à se admittam noxam sacrilegò silentiò in Confessione reticebat: usque dum quòdam die vidit Beatissimam Matrem vultu madente, & tristi, magnam continuò lacrymarum vim ex oculis profundentem. Eò spectaculò mirè affecta, moestaque Virginis dolorem dolens, uberius hujus fletus causam exquirat. Cui Virgo: cur non integrè conscientiae tuae labes, & vulnera, patefacis? teque ipsa potius, animamque tuam, miseris perditum? Hisce verbis ad verum de peccatis suis femina commota dolorem, accuratè omnia Sacerdoti aperuit. Nierembergius de am. erga B. V. c. 14. Ex Sodale Parthen. l. 2. c. 3.

§. IV.

Beneficia corporalia.

S. Fulbertus Ep. Carnot. cum mirè B. Virgini devotus existeret, ac igne sacro correpta esset ejus lingua; nocte quòdam apparuit ei Matrona nobilis; à qua monebatur, ut os aperiret: quod cum fecisset, mox ex facris suis uberibus lac expressit in os ejus: quò ita refrigerata est lingua, ut ardorem omnem extinxerit, & eum perfectè sanitati restituerit. Ne autem illusio, aut phantasma, esse putaretur; in Fulberti gena remanserunt guttae aliquot; quas ipse diligenter sudariò exceptas collegit; hodieque in thesauro Ecclesiae Carnotensis summa cum veneratione servantur. Ita habent annales Ecclesiae Carnotensis; & Baronius tom. 12. A. C. 1028.

Clericus quidam morbo languebat ad extrema deductus, B. Virgini quotidiana per singulas horas laudum vota persolvebat. Cumque velut egressurus in ejus pectore spiritus anxie palpitaret; ecce B. Virgo visibiliter adstitit & sacri uberis papillà lac exprimens, ejus labiis instillavit. Et ille protinus convaluit; & mox Clericalibus ornamentis indutus Ecclesiam adiit; mirum videntibus spectaculum. S. Petrus Dam. l. 6. ep. 29.

C.

Castitas Mariae.

Descendet sicut pluvia in vellus. Pl. 71. 6. Quid est vellus, nisi lana à carne sublata? O quale vellus, illud virgineum pectus, longè remotum, valde alienum, à desideris carnalibus, & sordidis corporum passionibus. O quale vellus Virgineae mentis, mundi cogitatus. O quale vellus, Virginei pectoris casti affectus! O quale vellus, virtutum omnium ornatus. Quis non gaudeat, se velliri posse de virtutum vellere B. Virginis Mariae! O quantus! ô qualis! & quam gloriosus, ornatus Ecclesiae Catholicae! Et haec de vellere Virginis Mariae. Rich. à S. Vict. annotat. in pl. 71.

Virgo ipsa est, & Virginum amans; pura est, & purorum amans. Quapropter, si & corporis, & animi, castitatem colamus, ipsius gratiam adipiscemur: siquidem lutum omne fugit, ac coenofas affectiones averfatur. S. Joan. Damasc. or. 2. de dormit. B. V.

Non tamen, ut Abraham Saram, praemonuit Joseph Mariam; ut diceret, se ipsius esse sororem; veritus, propter ejus pulchritudinem, mortem; si se fateretur uxorem; quae specie suà Saram, & Rebeccam, superavit. Sciebat enim, quòd melius, quam Sara, custodiebatur ab Angelo. Et talem gratiam Deus in Virgine Matre posuit; ut nec propter excedentem ejus pulchritudinem potuisset ab aliquo ob immunditiam concupisci. Sim. Casl. l. 2. de gestis Dom. c. 22.

Salutavit Elisabeth cognatam suam; non quia cognata: non enim curae Virgini erat, familiarem se praestare cognatis; quae jam cognita, & cognata, caelestibus spiritibus facta erat, & totius Deitatis hospitium. Idem ibidem c. 12.

Conspectus Virginis omnem flammam libidinis in aliis extinguebat. S. Bonaventura l. 14. in Nat. Dom.

Quasi cedrus exaltata sum in Lybano; & quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris. Eccl. 24. Similiter Beatissima Virgo peculiari Dei prerogativà, infranctos hominum appetitus suà suavissima pulchritudine extinguebat. Diez Conc. 1. in fest. B. V. ad Nives.

Charitas Mariae erga homines.

Oculi tui columbarum. Cant. 4. 1. Tuximè, ô Mater misericordiae, sine felle es: nihil enim unquam habuisti invidiae, nihil odii; quòd familiare est rapacibus corvis. Rupertus l. 3. in Cant.

Quasi palma exaltata sum in Cades. Eccl. 24. 18. Palma in sublime affurgit; sed dactylos in humum inclinat. Sic B. Virgo in caelo meritorum verticem ad solium Deitatis erexit, ait S. Gregorius: Eadem tamen fructus suae clementiae in terram inclinat; dum veluti Mater opitulantis se inclinat. Cornelius hic.

Abiit in montana cum festinatione. Luc. 1. 39. Decet festinatum iter in montes; ardua adiri oportet serventius: nec retardandum cursum, cum ad aliena commoda pergimus. Virgo enim cum festinatione domum Elisabeth subiit; sed in domum suam non legitur reversa cum festinatione. Oliva l. 13. Strom. hic.

Vinum non habent. Joan. 2. Omnium hominum advocatam se sciens, quae pro omnibus Creatoris facta fuerat Mater, officium advocacy, & piae auxiliatricis, assumpsit; eum videret inopiam. Quae nec rogata, praevent; ac si opus non sit, ipsam precibus excitare; quae omnem oculum suae pietatis direxit in nos; praesciens indigentiam nostram, & se cunctorum Matrem pietatis, agnosens; sollicita pro filiis, irrequisita etiam ad divinum Filium accessit. Sim. Casl. l. 2. de gest. Dom. c. 25.

A ne-

A nemine rogata, pro aliorum necessitati- bus se ingerit; & ad Filium pro auxilio recur- rit: nulla enim major charitas, quam qua subvenit non invocata. Euthymius. Non exspectat sedula mater; & propensa in filios, quod clamoribus excitetur. Cum eos cogno- verit subjacere defectui, ab amore inhaerente fortius urgetur, in omnem revelationem inten- dere. Sim. Cas. l. 2. de gest. D. c. 25. Virgo Mater internè commota prorumpit in verbum; ut praeferretur jucunditas hominibus, quos ama- bat; quos indigere cognoverat. Si hoc non rogata perficit; quid rogata non perficiet? Si hoc viatrix exilens; quid, cum regnat in pa- tria? si hoc apud Filium mortis temporali sub- jectum; quid, cum mortem superavit? Præro- gat in terris, quid sit pro nobis in cælo factura. Sim. Cas. ibidem.

Mariae charitas perseverans est, quæ nun- quam excidit. Unde & dicit filiis: *incharita- te perpetua dilexi te.* Jerem. 31. Similaba- tur enim charitas ejus charitati Filii; de qua Joan. 13. *cum dilexisset suos, in finem dilexit eos.* Rich. à S. Laur. l. 4.

Maria proficientibus; & perfectis, profunde- que peccantibus, sol est. Propter hanc com- munitatem dicitur de Patre æterno, & de Matre Maria, Matth. 5. *qui solem suum facit oriri super bonos, & malos.* Ideo etiam dicitur de ipsa Sap. 6. 8. *equaliter* (id est, communicati- ve) *est ei cura de omnibus.* Sicut enim non est personarum acceptio apud Deum; sic nec apud Mariam. Idem l. 7. de laud Mariae.

Nonne plus, sine comparatione, nos diligis, ac bona nostra procuras; quam Mater carnalis? S. Bonaventura ltm. am. c. 4.

Domina nostra omnem diligit, omnibus sue- currit, pro omnibus intercedit, pro omnibus Advocatam se fecit; nec ullum à charitate sua secludit. Propter hoc est Lunæ assimilata Cant. 6. 9. Quia, sicut luna, quæ inter corpora cæle- stia & terrena, est media; & quod ab illis ac- cipit, ad inferiora refundit: Sic Virgo Regina in- ter nos, & Deum nostrum, est media; & gra- tiam ipsa nobis refundit. Idem l. 14. in Nat. Dom.

Charitatem, quæ humanum genus incessan- ter protegit, & fovet; mentis intelligentia non comprehendit. S. Amedeus hom. 3.

Quis unquam ab ea æger, vel tristis, aut ig- narus cælestium mysteriorum, abiit? quis non lætus, & gaudens, rediit ad propria, impetra- to à Matre Domini quod voluit? Idem hom. 7.

Tota mitis est, tota serena, tota suavis, tota benigna; non solum justis, & perfectis; verum etiam peccatoribus, ac desperatis. Lud. Blofius Parad. an. c. 18.

Theologorum sententia est, Beatos in cælo nos magis diligere, quam dum in terra essent: quia major amor Dei ex visione, quam ex fide; & quo major amor Dei, major etiam amor proximi: Hinc Seraphini nos plus diligunt, quam Cherubini; & sic deinceps. Quia ergo sanctissima Virgo Maria super omnes cælestes choros ita exaltata est; ut ipsa per se novam, & singularem, hierarchiam constituat: sic amor, quod nos cuncti Seraphini, & perfectio-

res Sancti diligunt; si cum amore sanctissimæ nostræ Imperatricis conferatur; est velut cen- trum terræ cum circumferentia ipsius, & om- nium colorum, comparatum. Diez tom. 3. Dom. 20. Pent.

Viri nonnulli eruditi, & pii, sic orant: Do- mine, da mihi hoc, quod pro me optat, postu- latque à te sanctissima Virgo Maria! ipsa enim majora optat, quam nos optare possimus. Cor- nelius in Eccl. 6. 37.

Charitatis actus Mariae.

Exurgens Maria &c. Luc. 1. Habent Sancti hoc proprium omnes, qui in veritate sanctum habent charitatis spiritum; ut ita gra- tulentur de beneficiis, quæ aliis impensa per- ceperunt; quemadmodum quæ à Deo sibi met collata sunt. Rupertus l. 1. in Cant.

Christus Dominus Mariae similis.

Christus totus fuit Matræ simillimus. Hoc enim, qui viderant utriusque imagines ad vi- vum, asserunt; nunquam fuisse sic filium Mat- tris simillimum, vultu, & moribus, verbis, & habitu. Denique in omnibus Mater nihil fuit, nisi Filii adumbrata imago, & Filii Matris ex- pressa figura. S. Thom. Vill. conc. 1. de Nat. V.

Cogitationes Mariae.

Nihil, nisi Deum cogitabam; nihil vole- bam, nisi ipsum. Nulla mihi, nisi Deus, pla- cuerunt. Ego semper optavi in corde, ut vi- verem ad tempus Nativitatis ejus: si forte fieri mererer ancilla indigna Matris Dei. Revel. S. Brig. l. 1. c. 10. Verba Virg.

Stellis quoque cogitationes tui cordis in hoc similes apparebant: quod à tempore illo, quò primam Dei cognitionem habuisti, ita servens in divina charitate usque ad mortem perman- sisti: quod Dei, atque Angelorum, aspectui om- nes cogitationes tuæ, nitidiores, quam stellæ humano visui. Serm. Angel. ad Brigittam ser. 2. lect. 2. c. 5.

Compassio Mariae erga nos.

Remansit puer Deus. Luc. 2. 43. Cur subtrahendo se Matrem dolore afficit? Quia eam voluit efficere, & dare nobis in Matrem misericordiam: ut experimentaliter disceret no- bis compati. Secundò ut sit nobis socius dolo- rum; quod est magno solatio. Olorius Dom. infra oct. Epiph.

Conceptio immaculata Mariae.

§. I.

Figure.

Ex Veteri.

Requievit arca super montes Armenia Gen. 8. 4. Constat, Mariam ab ipso pecca- to Originali fuisse immunem. Quod quidem prætendebat arca illa jussu Domini à Noe fabri- cata: quæ aquis diluvii universam terram, &

altissimos montes, supergressis, sola ipsa super-natans ferebatur in sublime. Arca est Virgo Maria; per quam à peccati naufragio totum genus humanum & à damnationis aeternae dilu- vium, liberatum est. Quamvis igitur Sancti Patriarchae, Prophetæ, Apostoli; tanquam montes excelsi virtute, & sanctitate vitæ, obru- ti sunt aquis, & inundatione peccati originalis: ipsa tamen arca nostra universos montes istos supergressa, ferebatur etiam in ipso Conceptio- nis initio in sublime puritatis; nec est immer- sa huic virgini sordis originalis. Arcones in II. 4. v. 7. Expof. 1. Disc. 2. S. Ildefonsus lib. de Virginit. Maria.

In Ægypto sola terra Sacerdotalis fuit im- munis ab omni tributo. Gen. 47.

Arcam de lignis setim compingita. Ex. 25. 10. De lignis Setim, quæ sunt ligna spinae albae imputribilia. Albertus M. ad Cant. Mag- nific. Historia plantarum l. 4. ex Dioscorid. l. 2. c. 13. de spina alba: amuletum ex ipsa appen- sum, serpentes fugari. Et Plinius l. 24. c. 12. spinae albae semen contra serpentes auxiliatur.

Præcide tibi duas tabulas. Ex. 34. 1. Di- xit Deus Moysi, ubi primas tabulas confregit. Poterat Deus fragmenta priorum conjungere perfectissimè; cur novas petiit? Toftatus p. 3. hic. quasi diceret: oportet quòd nunc scri- bam ego alias tabulas; quia tu fregisti primas continentes præcepta decem. Abulens. indecens putavit Deus in tabulis, licet summò artificiò reparatis, legis præcepta, & verba sua, scri- bere. Maria tabula est pretiosissima, in qua æternus Pater æternum verbum scripsit, cum naturam nostram assumpsit: Indecens esset, ut in ea tanta exararetur scriptura, si prius na- vum habuisset. Castillo Illat. 220.

In Salomonis templo, cui B. Virgo compara- tur, janua palmis, & olivis, ornata. 3. Reg. 6. 33. Templi aditus significat Conceptionem Virginis. Oliva misericordiam, quæ praven- ta est: palma victoriam. *Diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.* Pf. 86. 1. Nierembergii de am. erga B. V. c. 9.

Non ingreditur urbem hanc (Rex Assy- riorum) *nec mittet in eam sagittam: pro- tegamque urbem hanc &c.* 4. Reg. 19. Ci- vitas, quæ nunquam sub potestate hostis fuit, vocatur Virgo. Idem ibidem.

Erat formosa valde, & incredibili pul- chritudine. Esth. 2. 15. Tota pulchra es Vir- go gloriosissima: non in parte, sed in toto: & macula peccati, sive mortalis, sive venialis, si- ve originalis, non est in te; nec unquam fuit, nec erit. Idiota contempl. &c. c. 3.

Benedixisti Domine terram tuam. Pf. 84. 2. Juxta communem Patrum sententiam, primus Adam Christum Dominum præfigu- ravit; Eva vero B. Virginem. Sicut ergo terra, ex qua productus fuit Adam, nulli un- quam maledictioni obnoxia fuerat: ita & B. Virgo, ex qua secundus Adam prodit, nulli origini peccati maledicto subjacuerat. Nie- remb. ante citatus.

Fusculus myrrhae dilectus meus mihi. Cant. 1. 13. Præservat myrrha à corruptio- ne. Idem ibidem.

Hortus conclusus. Cant. 4. 12. *Mons præ- paratus.* II. 2. 2. Pro hortus Hebr. Paradi- sus. Cum totus orbis aquis diluvii obruitur, Paradisus immunis. Abul. q. 15. in Gen. 7. in- quirat: an aquis omnis terra demersa? Et re- spondet: de solo monte Paradisi terrestris est ratio dubitandi: tum quia ibi jam erat Enoch, nè extingueretur. Et statim: locus Paradisi non debuit lædi, quia esset habitatio Sanctorum. Ideo non debuit illuc intrare diluvium; licet ascenderit ad majorem altitudinem; maneret tamen aqua circumfusa in modum muri. S. Damascenus or. 2. de B. V. dormit: ad hunc Paradisum serpensaditum non habuit. Hilgrin. Card. in Cant. hunc hortum ita clausit Deus; ut nulli maligno pateat ingressus. Conclufit eum tota Trinitas: Potentia Patris munivit vir- ginem contra diaboli violentiam: Sapientia Filii contra hostis fraudulentiam: Bonitas Spiritus S. contra ejusdem malitiam. Arcones in II. 2. v. 2.

Fons signatus. Cant. 4. 12. Rupertus l. 7. hæc intelligit de B. Virgine. Gregor. Nyls. fons signatus perinde est, ac si dicas, custoditus. Si- gillatus fuit hic fons Dei sigillò, id est, Dei ima- gine; gratiæ scilicet, quæ Divinitatis est imago. Quando autem fuit fons? quando concepta: quia fons dicitur in prima sua origine. Castillo Illat. 217.

Veni de Libano &c. Cant. 4. 8. Ter vo- catur Maria à cœlesti sponso; & trinam coro- nam ei promittit. In quibus triplex victoria declaratur contra peccatum originale, mortale, & veniale; à quibus omnibus libera fuit. Idem Illat. 227.

Quasi cedrus exaltata sum in Libano. Eccl. 24. id est Ecclesiâ. Est autem cedrus arbor imputribilis, virorem suam semper retinens, & valde alta: ita ut Rabanus super Psalm. vo- cet eam dominam, & reginam, arborum. Gui- lielmus Pipinus Ord. Prædic. l. 1. de intemera- ra Concept. V. Maria.

Quasi plantatio rose in Jericho. Eccl. 24. 18. Rosa, etsi cum vepribus, & sentibus, na- scatur spinosis; nullum tamen ab eis trahit aculeum. V. Maria rosa, quæ de parentibus originali peccato infectis, tanquam rosa de ve- pribus, & sentibus, nata; nullum ex parenti- bus contraxit originalis culpæ aculeum. Arco- nes in II. 4. v. 5.

Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris. Ibidem v. 2. Vitis, dum floret, hanc virtutem habet; quòd solo odore suo, aut ex- pellit, aut extinguit bufones, & serpentes. Ità & hæc V. sanctissima. Idem ibidem.

Accessit ad Prophetissam, & concepit. II. 8. 3. S. Hieron. Cyrillus, Basilus, Rupertus; Au- gustinus, hunc locum explicant de Conceptio- ne Virginis, & partu Emmanuelis. Prophe- ta fuit, dum dixit: *beatam me dicent omnes generationes.* Cornelius hic.

Quæ est illa porta Sanctorum, exterior ad orientem, quæ manet clausa Ezech. 44. 2. *Et nemo, inquit, pertransibit per eam,* nisi so- lus Deus Israel? Nonne est hæc porta Maria per quam in hunc Mundum Redemptor intravit? S. Ambros. ep. 81.

Sol, & luna steterunt in habitaculo suo. Habac. 3. 11. Omnes homines, quotquot fuerunt, & erunt; in primo suo habitaculo, quod est maternus uterus, non steterunt, sed ceciderunt. At Christus, & Maria solum in hoc primo habitaculo non ceciderunt. de Pontel. 1. in Cant. Exh. 11. §. 4.

Inter natos mulierum non surrexit &c. Matth. 18. 11. Ille surrexit, quia prius in peccatum cecidit: Maria non surrexit; quia nunquam cecidit. Idem ibidem §. 5.

Ex aliis.

Cœlum umbrâ carens. Lem: *Citra umbram.* Picinelli.

Maria liber Dei Spiritu Dei vivi conscriptus. Quid mirum? si erratis careat. Deus est totus oculus, teste Plinio l. 2. c. 7. Ex. 32. 31. *Aut si non facis, dele me de libro tuo.* Quæ, ut notat August. l. qq. q. 47. in Ex. non diceret; nisi ex fiducia, quâ sibi persuadebat, è Dei libro se minimè fore delendum. Nimirum non cadit in librum Dei litura. Nierembergii de am. erga B. V. c. 9.

§. II.

Conceptionis immaculatæ argumenta, & congruentia.

Ex Veteri.

Nimicitias ponam &c. Gen. 3. 15. Filius Dei ad hoc decrevit ex muliere nasci; ut destrueret opera diaboli; & maximè peccatum Mundi, quod ejus malitiâ, dum Eyam deceptit, introductum est; juxta illud: *inimicitias &c.* Si ergo Christus semen mulieris, per mulierem matrem suam constitutus erat caput serpentis, quod est peccatum originale, reliquorum peccatorum caput æquum erat, ut mulier ista benedicta illâ maculâ non contaminaretur. de Ponte l. 1. in Cant. Exh. 11. §. 3.

Edes Rahab Deus in Jericho ab incendio defendit. Jos. 6. 25. quomodo sanctissimam matrem ab originali peccato non præservâset? si stebant aquæ Jordanis, impetum continentem, cum transiret arca Domini. Jos. 3. 16. Quasi venerando, nè fluxu contingerent. Et non cessisset culpæ originalis inundatio reverentialiter parcendo Virgini Matri; quæ vera Dei arca est; nè in Conceptionis transitu pateretur naufragium. Fuerunt Jonas, & Daniel, a morte illasi, præter ordinem naturæ; unus in ventre ceti, alter in lacu leonum. An non servârit Deus Matrem illasam in utero Annæ à morte spirituali, & à monstro terribili originalis peccati? Paoletti in festo Im. Conc.

Benedixisti Domine terram tuam, avertisti captivitatem Jacob. Pf. 84. Non dixit abstulisti. Loquens in eodem psalmo de sanctificatione aliorum, non dixit, avertisti captivitatem, sed remissisti iniquitatem plebis tue. Nierembergii de am. erga B. V. c. 9.

Polyant. Sacr. Tom. II.

Dominus custodiat introitum tuum, & exitum tuum. Pf. 120. B. V. obtinuit hanc benedictionem Davidis. Idem ibidem.

Dominus possedit me in initio viarum suarum. Prov. 8. Dicitur hic Dominus, & non Deus: quia in Conceptione B. Virginis Creator generis humani tanquam absolutus Dominus se gessit in universali lege de contrahendo peccato originali cum B. Virgine dispensans. Observat S. Augustinus, quod Moyses, quamdium locutus de creatione Mundi, Deum non vocârit Dominum; sed primò, quando primum hominem in paradiso collocavit. Gen. 2. Rationem putat Carthagensis; quod supremum ipsius dominium non præcisè in eo consistat; ut, instar terreltrium dominorum, de quibus dicitur Luc. 11. *Reges gentium dominantur eorum*, ingenti famulorum copiâ suo imperio subiciat; sed quod ipse dominos constituat, & regna largiatur. Prov. 8. *Per me reges regnant; omnia subjecisti sub pedibus ejus.* de Pontel. 1. in Cant. Exh. 11. §. 5.

Tota pulchra es. Cant. 4. Pulchrum appellatur ex eo, quod omni ex parte pulchrum sit; & plus quàm pulchrum: sitque pulchrum, quod eodem modò semper se habet; ita ut nec oriatur, nec intereat, neque augeatur, neque minuatur; neque partim pulchrum, partim turpe, sit; neque hoc tempore pulchrum sit, illò non item. Dionys. l. de div. nom. c. 4. O pulcherrima pulchritudo omnium pulchritudinû. O Dei genitrix, pulchrorum omnium summum ornamentum. Gregor. Nicomed. orat. de oblat. Deiparæ. Divinum illud elogium, suggestum ab æterno verbo Salomoni, non convenit Mariæ; si illa in Conceptione immaculata non fuit: *tota pulchra es.* Si Matri Dei id non convenit, ob contagium originalis culpæ; nè inane, & fabulosum, sit; debet Mundus expectare à cœlo mulierem Mariâ majorem, quæ exluto Evæ compacta non sit; cui dici jure possit: *tota pulchra es &c.* Oliva tom. 2. conc. 2. in festo Imm. Conc.

Victoriâ partâ contra Lissiam, Judas Machabæus 1. Machab. 4. 44. *Cogitavit de altari holocaustorum, quod profanatum erat, quid de eo faceret &c.* Indecens judicavit, ut altare illud Deo deserviret, quod falsis diis consecratum erat. Andr. Cret. or. 2. de Nat. Maria est altare, in quo agnus Christus vivum sacrificium spiritualiter offertur. de Castillo Illat. 220. Agnum jugulare non sunt ausi Machabæi in ara, quam gentium hostiæ præfanârunt. Et Dei agnus concipi potuit, ubi Leviathan lusit, & scelus illudit? Oliva l. 11. Strom. §. Dominus possedit me.

Ex Novo.

De qua natus est Jesus. Matth. 1. Dum Matrem Dei dixit, plus quàm mille rationes pro ejus puritate attulit. Celada in Esth. §. 348.

Non surrexit major. Matth. 11. 11. In quo Matrem suam exceptit, quæ nunquam surrexit: quia in nullam culpam, seu originalem, seu actualem, incidit. Reliqui omnes surrexerunt, quia

quia ceciderunt. In Scriptura peccatum casus vocatur II. 64. *Cecidimus quasi folium uniuersi.* Diez conc. 4. de S. Joan. Bapt.

Involuit illud in sindone munda. Matth. 27. 59. Non fortuito scriptum est, quoniam involuit corpus in sindone munda, & posuit in monumento novo: quoniam omnia, quae sunt circa corpus Jesu, munda sunt, & nova; & omnia magna valde. Origenes in Catena S. Thron. Si Deus providentiâ suâ tantam munditiem acquisivit in sindone, in qua per 36. horas involvendum erat corpus Christi: qualem providentiam habuerit, ut Marianus uterus esset expers ab omni macula. Sylveira in Marc. 15. cap. 1. Sepultura.

An putas cadaver Christi Domini reponi nequissime in Sepulchro, in quo alius quiesceret homo: & ibi formari potuisse ejus corpus; ubi non jacuisset homo, sed Sathan exultasset? Olivia l. 11. Strom. §. Dominus possedit me.

Ex Patribus, & aliis.

S. Ambrosius l. 1. hexam. c. 8. Negat in lumine vitæ tenebras mortis debere inquiri: cum nequeat quidquam reperiri splendidius eâ, quam splendor elegit.

Sicut in cælo, qualis Pater, talis & Filius; sic & in terra, secundum carnem, qualis est Mater, talis & Filius. S. August. l. 20. ad FF. in eremo; sive 10. de Nat. Chr.

Non tantum dolet anima, cum à corpore avellitur; quantus dolor est, te immaculatâ privari. S. Germanus ArchiEp. Const. f. de dormit. Virg.

Stetit quidem draco ante mulierem; serpens namque insidiabatur, ne fieret, quod proposuerat Deus. At Deus propositi sui victoriam in potestate habens, mysterio à sæculis absconditò, Immaculatam jam sibi Matrem delegerat. Rupertus l. 2. de vict. verbi Dei c. 16.

Virgo tenebrarum principibus semper fuit terribilis; ut ad eam accedere non præsumpserint. Richardus à S. Victore l. 1. in Cant.

Constat, illam ab omni peccato originali fuisse immunem: per quam non solum maledictio matris Evæ soluta est; verum etiam & benedictio omnibus condonatur. S. Ildephonsus l. de parturit. Virg.

Caro Virginis, ex Adam sumpta, maculas Adæ non admisit; sed in candorem lucis aeternæ conversa est. Petrus Dam. f. de Assumpt.

Tu, ó Virgo Deipara, per progeniem tuam, totius Universi fines illustras. De te enim solâ publicè constat, quod ab aeterno mundata extiteris; ut quæ possidebas justitiæ solem. S. Sabbas Ex Men. 13. Jan. Ode 6. de S. Cyrillo.

Horrescit animus fateri Matrem Domini, quæ caput serpentis erat contritura, quandoque ab eo contritam fuisse. Carthusianus in 3. distinct. 3. q. 1.

Hæc ipsò, quod festum Conceptionis Deiparæ Virginis celebrandum assumpsit, satis astringit, eandem Conceptionem fuisse omnis contagionis expertem ac sanctam. Profana

siquidem festa non novit Ecclesia. Blohus c. 5. de dictis Patrum.

Statuta Universalis Ecclesiæ de Sanctorum celebritatibus omnia fundata sunt supra sanctitatem: ut nullò die pro aliquo Sanctorum solennizet, in quo Persona sancta non fuerit; cui honor ille defertur. S. Bonaventura in 3. distinct. 1. q. 1. a. 1.

§. III.

Conceptionem immaculatam defendentes.

Anno 1496. Scotus, in disceptatione, quam habuit cum Discipulis Alberti; cognomen *subtilis* accepisse memoratur. Cum idem Doctor ad defendendam ejus Immaculatam Conceptionem, contra illius adversarios in arenam descenderet; brevemque illam precationem ante lapideum ejus simulachrum præmisisset: *dignare me, laudare te &c.* Ipsa Mater benignissimè sese inclinare illi non est dedignata. Et in hodiernum diem inclinatò capite perseverat. Laur. Chryfog. S. J. Mundi Mariani part. 2. disc. 5.

Consilium Mariæ.

Fili, acquiesce consiliis meis. Gen. Ipsa est Rebecca, quæ dixit filio suo Jacob: *fili &c.* Consilia autem Mariæ sunt, ut faciamus penitentiam, quæ notatur in preparatione hædorum; quos sibi jussit Rebecca afferri à filio suo: qui sic acquisivit benedictionem Patris sui; obediendo scilicet consilio matris suæ. Richardus à S. Laurent. l. 10. de laudib. Virg.

Responsò accepto. Matth. 2. 12. Responsum propriè datur interroganti. Et sic Magi forsan interrogarunt à Mariâ, an ad Herodem redire deberent? Dion. Carthus. hic.

Constantia Mariæ.

Excidit columnas septem. Prov. 9. 1. Septem columnæ, quibus firma semper stetit, sunt septem dona Spiritûs S. quæ requieverunt in te, & nunquam te deseruerunt: per quæ stetit firmiter, & perseveranter in omni gratia, & virtute. Idiota de B. V. c. 4.

Luna sub pedibus ejus. Apoc. 12. 1. Luna mutabilis sub pedibus ejus; quæ nunquam mutata est à primo instanti Conceptionis, usque ad ultimum vitæ spiritum. Nierembergus de adorat. l. 2. c. 13.

Cor.

O raptrix cordium! quando mihi restitues cor meum? S. Bernardus Medit. sup. Salvæ Regina. Considera, filia, Passionem Filii mei. Cujus membra mihi fuerunt quasi membra mea, & quasi cor meum. Ipse erat mihi quasi cor meum: propterea, cum nasceretur ex me, sensi; quod quasi dimidium cor meum nasceretur, & exiret ex me. Et, cum ipse pareretur, sensi; quod quasi cor meum patiebatur. Propterea audacter dico; quod dolor ejus

erat

erat dolor meus; quia cor ejus erat cor meum. Sicut enim Adam, & Eva, venderunt Mundum pro uno pomo: sic Filius meus, & ego, redemimus Mundum quasi uno corde. Revel. S. Brig. l. 1. c. 35. Verba B. Virg.

Correptio.

Quidquid inter coevas puellas vidit, quod non ad normam virtutis esset, suavi admonitione abstergit: si forte risum leviusculum, oculos liberiores, verba minus ponderata, animum minus patientem, in aliis observasset; amore ingenti corrigere studuit. S. Bonaventura in vita Christi c. 28.

Crucifixus.

Steterunt q. sol. & luna. Jos. 10. 13. Quare jure potest: cur in diebus Josue luna steterit? quando sole tantum indigebat, & die, ut hostes suos persequeretur; non autem luna, aut stellis. Responderi potest: solem esse astrorum regem; non modò quia luce praeminet, aut eam cum cæteris communicat; sed etiam, quia illa sic ei subserviunt; ut vin & influxus suos, ad ejus usum dirigere videantur; quòd ille mortalibus utilior sit. Decebat ergo, rege stante, ejus item stare famulitium; procedente procedere. Stetit igitur luna, quia sol stetit. Stetit in cruce Jesus clavis confixus; stetit sub Cruce Maria doloris gladiò confosa; & amoris, compassionisque, clavis Filio confixa. Doultreman de am. Dei l. 2. c. 5. Sect. 5.

Stabat, sicut luna perfecta in aeternum, & testis (seu Martyr) in caelo fidelis. Pl. 88. 38. Fidelis: quæ, cæteris fugâ dilapsis, sub Cruce stabat; non eminus spectans, sed proxima; tantum non commoriens. Gregor. Naz. Stabat, & Filii Creatoris sui mortem insuebatur, quam videre sol non sustinuerat: immota, cum terra tremere; infracta animò, cum rupes funderentur. Stabat, non vindictam inclamans, non ignem de caelo advocans cum Elia, ex antiquæ Legis zelo; sed cum Filio pro inimicis deprecans. Stabat, non muliebriter eulans; sed Machabæâ, S. Felicitate, S. Symphorosâ constantior: non septem quidem liberorum, quemadmodum illæ, sed unius duntaxat Filii Mater: ut qui potiori jure, quam Elcana dicere poterat: *nunquid non melior tibi sum, quam decem filii?* 1. Reg. 1. 8. Stabat fortior Melaniâ; de qua ait Hieron. ep. 25. ad Paulam: calente adhuc mariti corpusculò, & nondum humato, duos simul perdidit filios: & tamen ex ejus oculis lacrymæ gutta non fluxit. Doultreman l. 2. de am. Dei, c. 5. sect. 5.

Statura tua assimilata est palma. Cant. 7. Per palmam, quâ manus victoris antiquò ritu ornatur, insigne illud, ac victoriosum, Crucis lignum notatur: cui nimirum Evangelista staturam piæ Matris assimilata insinuans ait: stabat illa juxta Crucem sui Jesu; atque ea ipsa sibi quodammodo Crux erat. Guilielmus Paris. hic.

Polyanth. Sacr. Tom. II.

Stabat juxta Crucem Mater ejus. Joan. 19. Parum dixisti, ô Evangelista: perfectis auribus aliquid majus dicere potuisti. *Stabat*, tu inquis, *juxta Crucem Mater ejus*; cum in ipsâ Cruce penderet. Omnino illa plus ad Crucem appropinquabat, quam quicumque alii: quia non solum juxta Crucem stabat; verum etiam in Cruce pendeat: de se enim in se nihil rem auferat. Tota commigraverat in dilectum; & dum ille corpus, ista spiritum, immolabat. S. Bernardinus t. 1. l. 55.

Ad quid Mater Jesu juxta Crucem ejus? insolitus mulieribus mos, quòd filiorum sequantur corpora damnatorum: quamvis ipsis assistant sedulo, si in domibus, & lectis, propriis moriantur. Vitant humana matres videre crudelia exitia filiorum. Quæ mentis fortitudo? quæ animi virtus? quæ interna constantia? quid illa statio juxta Crucem? quæ mater secuta filium ad truncationem capitis? mutilationem membrorum? ad effossionem oculorum? ad incendium? Raram, vel nullam, dixerim. Et hæc Virgo Mater videre Filii supplicia non veretur. Sim. Cas. l. 2. de gest. D. c. 26.

Proxima Cruci stabat, non amore arboris, sed dilectione pendens, velut prima discipula hujus hominis cruciati; & Magistra sequentium: ut stent juxta Crucem; ex qua salus animarum, & peccatorum occasus, & inferni clausura, & apertio cæli. Non juxta Mundi delicias, & delectantia sensum, quæ subvertunt mentes mortalium, & à Christo avertunt, & tandem ad inferna demergunt. Cruci debet assistere omnis vita mortalium, postquam finivit per Crucem immortalis. Idem ibidem c. 27.

Stat juxta Crucem Virgo Christi Mater; quia Eva juxta vitam arborem stetit; non verita poenas futuras, si tangeret. Idem ibidem.

Stemus juxta Crucem, velut juxta apothecam aromatum; ex qua vulneribus nostris vera medicina defluxit. Et velut juxta Crucem, quâ fulgente in mentibus hominum nunquam ambuletur in tenebris. Velut juxta fontem, in quo abluti sumus; quò inundante potamur. Velut sub umbra; sub qua requiescere potest, malis ardoribus aestuatus. Stemus juxta Crucem magis mente, quam corpore. Idem ibidem.

Facta per omnia Christiformis, & Cruciformis, stat diligens, & diligenter, juxta Crucem Idem ibidem.

Cultus Mariae.

§. I.

Exempla.

Quia arbitror te veritate superatum, ad destractionem meæ, & ad maledicta converti (solent enim hoc & mulierculæ facere, quæ victoribus dominis malè optant in angulis) illud dico

D 2

dico

dic præveniens; gloria mihi fore tua com-
vicia, cum eodem, quæ Mariæ, detraxit, ore
me laceras; & caninam facundiam servus Do-
mini pariter experiatur, & Mater. S. Hieron.
tomo. 2. adv. Helvidium de perpet. Virginit.
Mariæ.

Job non scidit vestimenta, nisi auditâ morte
filiorum, & filiarum.

Ordo vetus militaris, qui insigne stellæ in ve-
ste præferebant, institutus à Roberto Rege Fran-
ciæ sub Annum Christi 1496. in honorem B.
V. g. Septembris: eò quod ipsa sit stella maris.
Cornelius in Matt. 2

Magnus, Mogor, cum jam ad Catholicam
magnis à Deo stimulis impulsus esset, Anno Chr.
1590. auditò Christianos annuam Assumptionis
Beatissimæ Virginis memoriam agere; suo il-
lam ritu celebrare decrevit. In hanc rem thron-
um sublimem erexit, in quo effigiem San-
ctissimæ Virginis, à P. Rudolpho acceptam,
collocatam ab omnibus voluit satrapis, ac pro-
ceribus, deosculari. Dicebant optimates, filium
regium primogenitum Sancto huic operi ini-
tium debere; cæteros tum ultrò successuros.
Imperata quam promptissimè facientem reli-
qui secuti sunt; quorum pietatem Rex egre-
gè compensavit: quoniam in Deiparæ obsequio
se promptos demonstrarunt, Equites aurati fa-
cti sunt. P. Jarricus Thef. rer. Indic. tom. 2. l. 2. c. 12.

§. II.

Culta Variis precibus.

S. Hedwigis, Ducissa Poloniæ, imaginem
Deiparæ gestare consueverat, ut memoriâ
cultûs illi exhibendi, fervorque imitationis,
ejus aspectu excitaretur. Quam cum tribus di-
gitis sinistra moriens ita strinxisset, ut nulli eam
avellenti cederet, simul cum illa tumulari de-
bebat. Viginth annis ab obitu, cum sacra ejus
ossa transferenda essent, reliquæ corporis parte
absumptâ, tres illi digiti prorsus integri reperti;
ac intra illos imago Deiparæ omnis expers corrup-
tionis. Caput quoque non modò illæsum,
sed etiam fragrantissimò liquore, quod ex
eo instat olei ubertim manabat, plenissimum re-
pertum. Surius 15. Octobris.

S. Francisca Romana inter nutricis brachia, ut
primùm linguam cepit in voces resolvere, stu-
pentibus cunctis, didicit Beatissimæ Virginis re-
citare Officium: quod pensum totâ deinceps vitâ
honori ejus persolvit. Bollandus 9. Martii.
Idem fecit, teste eodem 24. Martii, S. Catha-
rina Suecica.

S. Carolus Borromæus, pro suo singulari in
Virginem affectu, sollicitè perfecit; ac inter cæ-
tera statuit, ut per totam suam diocesin supra
portas templorum omnium Parochialium Deiparæ
effigies collocaretur: ut precaturi monean-
tur; sibi accessum ad Deum per B. Virginem
procurandum esse. Franc. de la Croix hort.
Marian.

Ludovicus Pius Imp. Caroli M. filius, cum
venatum iret, secum B. Virginis imaginem de-
portabat; & in media solitudine positus humi
genibus, devotè coram illa suas preces fundebat.
Canisius l. 7. de B. Mariæ c. 29.

Josephus Anchieta S. J. inter Apostolicos la-

borens carmen bis mille octingentorum sex dis-
tichorum composuit de B. Virgine. Vita l. 1.

Ad Deiparam Virginem (conspicitur ejus ima-
ginibus) omnes etiam gentiles vehementer effi-
ciuntur; eamque summâ reverentiâ, toto corpore
in terram demissò, venerantur; & appellant, scim-
mu, niam, niam, id est, Sanctam Matrem, &
Reginam Reginarum. P. Nicolaus Longobardus
S. J. ex China A. 1598.

Bernardus Bauhusius versum scripsit unicum:
toti tibi sunt dotes Virgo, quot sidera cælo. Hunc
versum quatuordecim Syllabarum millies bis,
& vicies, mutavit, iisdem prorsus verbis, sen-
su, & metrò, servatis. Drexelius Trismeg. l. 2.
c. 4.

§. III.

Præmia Mariam colentium.

S. Eugenius Ep. cum meditaretur cœnobium
ædificare, B. Virgo apparuit, librum mani-
bus præferens, & cruce aurea luce radiante ei
benedixit. Bollandus 11. Jan.

B. Joannes Parmensis, Minister Generalis
septimus Ordinis Minorum, cum visitaret ul-
tramontanas Provincias, contigit brumali tem-
pore eum totâ die deviasse; atque in deserto,
mediisque sylvis, ingruentem noctem sustinuis-
se. Sociis anxie quaerentibus, quid agendum?
respondit, Dei, matris ejus, & S. Francis, opem
implorandam; Deum nunquam in se speranti-
bus defuisse. Primus ergo varias orationes fudit
ad S. Virginem: quibus absolutis audierunt
pulsari campanam. Secuti sonum, pulsato
ostio, præsto obviam fuerunt, quasi ex conducto
expectantes, plures Monachi: qui promptè re-
ceperunt hospites, ducunt ad ignem, lavant
pedes, exliccant vestimenta, apponunt coc-
nam, & sternunt lectos, omnia ministrant mag-
nâ alacritate. Post primam vigiliam surrexit
Generalis B. Joannes ad orationem; & auditâ
campanâ, quâ nocte ad divinum officium con-
vocantur Monachi, ad Chorum cum ipsis con-
venit. Officium incepturus Hebdomadarius,
nec consuetâ usus est cerimonia, nec ordine,
nec Versiculò, Domine labia mea &c. sed ab-
ruptim, & cum turbatione, inceptit ab illo
versu Ps. 37. *ibi ceciderunt, qui operantur
iniquitatem.* Respondit Chorus: *expulsi sunt,
nec potuerunt stare.* Tertiò idipsum repeti-
tum; quod suspicionem ingessit B. Joanni. Præ-
cepit igitur in virtute Passionis Christi, & San-
ctissimi nominis ejus, ut ocyus edicerent, qui-
nam essent? Respondit, qui Abbatis locò vide-
batur præesse: omnes esse Angelos tenebra-
rum; qui præceptò divino inviti essent missi ad
ministrandum ipsi & sociis precibus, inquit,
Matris Dei, & illius Vexilliferi Patris vestri.
Quibus dictis totum evanuit, quod ibidem
extractum videbatur: se autem, cum sociis, in
nemoroso antro, atque nuda humo invenit
Generalis. Excitatis Sociis, reliquam noctem
usque ad auroram, quæ jam inflabat, vigiles
duxerunt; & surgentes iter profecti sunt ad
Conventum Ordinis. Bollandus 19. Martii.

Fieri non potest, ut pereat; qui Mariæ sedu-
lus, & humilis, cultor fuerit. Blossius. Parad.
an. c. 18.

Idem p. 2. Concl. 2n. fid. c. 12. Deipara ait
ad

ad B. Mechtildem l. 1. spir. grat. c. 48. ego omnibus, qui mihi piè, & sanctè, deserviunt, volo in morte fidelissimè, tanquam Mater piissima, adesse; eosque consolari, ac protegere.

Cùm Baltherus nobilis Prutenus Missam audiret, Sacerdos celebrans, ut in Canone calicem levavit, Crucem auream sub ejus pede conspexit; cui annexa fuit chartula cum his verbis: Crucem hanc defer ex parte mea, Mariæ scilicet Matris Christi, amico meo Waltero militi de Birbach. Quam cùm Sacerdos legisset, post Missam pulpitum ascendit; & interrogans, essetne quis præfens hujus nominis? & ostendentibus, eum seorsum duxit, & Crucem porrexit. Bollandus 22. Jan.

S. Ildephonsus Ep. Ob susceptam defensionem adversus hæreticos, Dei genitricis Virginitatem impugnantes, ab eadem candidissimâ veste donatus est. Idem 23. Jan.

B. Ugolinus Ordin. Eremit. S. Aug. quia devotissimus B. Virginis cultor, & angelicæ castitatis; clarus corporis integritate, cognitâ post annos triginta ab inhumatione; quando cor illius candidum, & fragrantissimum, protrusit liliolum; quò temerè ab aliquo rescissò, aliud è corde enatum est. Bollandus 21. Martii.

Stephanus Lofoncius Valachia Præfectus, in medio ardore pugnae cum Turcis confossus oppetit. Secundò, tertiove anno, cùm plerique in eum campum, ubi patrata strages, descendissent, vocem inter ossa caesorum audierunt Jesu, & Mariæ, nomina resonantem. Admiratio, & pavor, hos incessit: & ecce loquax inter eadavera caput invenit. Quid, inquit, stupidi hic statis viri? Christianus ego sum, & magnæ Matris divæ Mariæ semper addictus, inconfessus, inexpectatus hoc bellò occubui. Magna Diva me æterni supplicii reum esse non patitur; hic me adhuc linguae compotem servavit; ut & delicta fateri, & animum sacris ritè Apostolicis iustitiae valeam: proinde quæso Sacerdotem. Rogatus, quid tandem à Diva beneficii meruisset? respondit: septena quotannis in vita sua festa illius reverentissimè celebrasse; jejuniis ex pane, & aquâ, decorasse; illi cunctas animi vires dedicasse. Accersitò ex pago proximo Sacerdote, confessionem ritè transegit; defunctiq; apud repentè conticuit, perpetuòque quievit. Rainaldus ad An. Chr. 1415. ex Antonio Bonfinio rerum Hungar. dec. 3. l. 3.

§. IV.

Motiva alia Mariani cultus.

Unde hoc mihi &c. Luc. 1. 43. Cur Elisabeth tantum adventum Virginis gratulatur? cùm duæ hic visitationes sint factæ; una Virginis, altera Christi Domini in utero: solum tamen Beatissimæ Virginis adventum gratulatur: *unde hoc mihi &c.* R. Quia tanta est connexio inter Christum, & Virginem; ut idem sit obsequium præstare Virgini, ac Christo Domino: uni enim sinè altero placere non potest. Sylveira hic q. 20.

P. Sebastianus à Campo S. J. moriens sic locutus: ô filii Adæ! Servite, & amate Mariam diligentibus: nam scitis, quam vobis sit necessaria

Maria deprecatio. Nadasi in Sabbatho quarto.

Gravem tempestatem in mari salutatione angelicâ sedat B. Joannes de Deo, Bollandus 8. Martii.

D.

Dignitas, & excellentia B. Virginis.

§. I.

Figura.

Suque inter vos, & Arcam, spatium cubitorum duorum millium. Jos. 3. 4. ut agnoscas, Mariam, cujus arca umbra erat, magnis intervallis cæteris anteire creaturis. Naxera tr. de B. V. Excellentia B. V.

Electa ut sol. Cant. 6. Sol in medio planetarum, tres subtus se, tres supra. Supra Virginem nihil pulchrius, nisi Divinæ tres Personæ; sub se tres angelorum hierarchias habet. Stella in Luc. 1.

Tanta fuit perfectio Mariæ, ut soli Deo cognoscenda reservaretur; juxta illud Eccli. 1. *ipse creavit illam in Spiritu S. & vidit, & dinumeravit, & mensus est.* S. Bernardinus t. 2. l. 21.

§. II.

Textus Scripturæ.

Una est columba mea. Cant. De illa verius, quam de aliis dicitur: quia inter omnes Sanctos, tam angelos, quam homines, unum constituit chorum ab aliis diversum; ad quem nullus alius accedit, sed longissimè distat. Unde exaltata est super novem choros angelorum, super choros Prophetarum, Apostolorum &c. Nam illa, sicut & ejus Filius, singularem habet sedem: hic ad dexteram Patris; illa ad dexteram Filii. de Pontel. 9. in Cant. Exh. 3. §. 4.

Fecit mihi magna, qui potens est. Luc. 1. Non explicat, quænam hæc magna fuerint, nec quænam magna: quia inexplicabilia sunt. Nie-rembergius de ador. l. 2. c. 4. *Fecit mihi qui potens est.* Sed quænam magna? nescio, an ipsa voluit suam comprehendere magnitudinem. S. Thom. Vill. conc. 3. de Nat. Virg.

Dominus tecum, Luc. 1. In his duobus verbis notatur Mariæ dignitas, & Dominium super Filium suum. Cùm enim de omnibus cæteris Sanctis dicatur, & magnum sit, eis esse cùm Domino: unde & Enoch dicitur ambulasse cum Deo. Gen. 5. quod faciunt, qui ejus per omnia voluntati obediunt. Maria majus aliquid cæteris hominibus sanctis sortita est: ut non solum ipsa subiceretur voluntati Domini; sed etiam Dominus voluntati ipsius: ut per hoc meritò diceretur Dominus esse cum ea. Richardus à S. Laur. l. 1. de laud. Virg. c. 5.

Missus est Angelus Gabriel &c. Luc. 1. Cur non Archangelum vocat? cur non Seraphim? nam ex illorum ordine fuit, juxta aliquos; nimirum Bernardin. de Bullis, & Marcum Vigerium Card. Juxta plurimum tamen opinionem. S. Thomæ, Bernardi, Gregorii, summus fuit Archangelorum. Nudè vocat Angelum, quia in Incarnationis mysteriò, in qua Deus in ea demittitur,